

Ein cyf/Our ref MA/LN/2345/25

Mike Hedges AS
Cadeirydd y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad
SeneddDCC@senedd.cymru

16 Chwefror 2026

Annwyl Mike,

Diolch am eich llythyr dyddiedig 3 Chwefror, yn gofyn am eglurder ar nifer o bwyntiau yn y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol Atodol (Memorandwm Rhif 4) ar gyfer y Bil Lles Plant ac Ysgolion.

Rwyf wedi ymateb i bob un o'r cwestiynau a godwyd gennych yn eu tro. Er hwylustod, rwyf wedi cynnwys y cwestiynau a nodwyd yn eich llythyr.

1. *A allwch gadarnhau os gwelwch yn dda a yw'r gwelliant y cyfeirir ato ym mharagraff 24 o Femorandwm Rhif 4 bellach wedi'i gyflwyno ac a fydd yn cael ei gynnwys yn y memorandwm cydsyniad atodol ychwanegol fel y disgwylir?*

Cafodd y gwelliant i gymhwyso gweithdrefn gymeradwyo'r Senedd i'r rheoliadau y cyfeirir atynt ym mharagraff 24 ei [gyflwyno](#) ddydd Iau 5 Chwefror 2026, cyn y Trydydd Darlleniad ddydd Llun 9 Chwefror. Mae dau welliant yn y rhestr hon yn gymwys i Gymru ac felly bydd y ddau yn cael eu cynnwys mewn Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol Atodol pellach (Memorandwm Rhif 5).

2. *Mae Memorandwm Rhif 4 yn cyfeirio at bŵer gwneud rheoliadau mewn gwelliannau i gymal 32, sy'n ymwneud â'r amcangyfrif o amser y mae plentyn yn cael addysg gan rieni neu ddarparwyr eraill. Nid yw'n glir ym Memorandwm Rhif 4 a yw hwn yn bŵer newydd i wneud rheoliadau na pha weithdrefn graffu'r Senedd fydd yn cael ei chymhwyso i reoliadau o'r fath.*

Nid yw'r pŵer i wneud rheoliadau y cyfeirir ato yn y gwelliant yn bŵer newydd. Y rheoliadau y cyfeirir atynt yw'r rhai sydd i'w gwneud o dan adran arfaethedig 436C(4) o Ddeddf Addysg 1996 (fel y'i mewnosodwyd gan Gymal 32). Cytunwyd ar welliant 164 yn y Cyfnod Adrodd ac mae'n darparu bod rheoliadau a wneir gan Weinidogion Cymru o dan y darpariaethau a

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Lynne.Neagle@llyw.cymru
Correspondence.Lynne.Neagle@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

restrir yn Neddf Addysg 1996, gan gynnwys 436C(4) (fel y'i mewnosodwyd gan Gymalau 32 a 33), yn ddarostyngedig i weithdrefn gymeradwyo'r Senedd.

3. *A allwch gadarnhau'r weithdrefn graffu a fydd yn gymwys i wneud rheoliadau o dan gymal 32 o'r Bil os derbynnir y gwelliannau i'r cymal hwnnw yng Nghyfnod Adrodd Tŷ'r Arglwyddi?*

Mae'r weithdrefn graffu ar gyfer y rheoliadau o dan Gymal 32 yn ddarostyngedig i weithdrefn gymeradwyo'r Senedd. Cyflwynwyd pŵer dirprwyedig ar gyfer y rheoliadau o dan Welliant 164. Mae'r gwelliant hwn yn ei gwneud yn ofynnol i bob rheoliad ar gyfer darpariaethau CNIS o dan Gymalau 32 a 33 fod yn gadarnhaol bob amser yn hytrach na chadarnhaol yn y lle cyntaf ac yn negyddol ar ôl hynny.

4. *Mae gwelliant 244 yn rhoi pŵer i Weinidogion Cymru i wneud rheoliadau i wneud darpariaeth ganlyniadol (cymal newydd a gynigir ar ôl cymal 64). Nodwn fod y gwelliant hwn yn mynd i'r afael ag argymhelliad 4 yn ein hadroddiad cyntaf. Fodd bynnag, nid oes sôn ym Memorandwm Rhif 4 am weithdrefn graffu'r Senedd sydd i'w chymhwyso i'r rheoliadau hynny. Mae'n ymddangos i'r Pwyllgor mai gweithdrefn annilysu'r Senedd fydd yn cael ei chymhwyso, oni bai bod y rheoliadau'n diwygio deddfwriaeth sylfaenol. Yn yr achos hwnnw, gweithdrefn gymeradwyo'r Senedd fydd yn cael ei chymhwyso. A allwch gadarnhau'r weithdrefn graffu a fydd yn gymwys i wneud rheoliadau o dan y cymal newydd sydd i'w fewnosod ar ôl cymal 64 drwy welliant 244, os bydd yn cael ei dderbyn yng Nghyfnod Adrodd Tŷ'r Arglwyddi?*

Derbyniwyd gwelliant 244 yn ystod trydydd cyfarfod Tŷ'r Arglwyddi yn y Cyfnod Adrodd ar y Bil Lles Plant ac Ysgolion, ar 28 Ionawr. Gallaf gadarnhau y bydd gweithdrefn annilysu'r Senedd yn cael ei chymhwyso, oni bai bod y rheoliadau'n diwygio deddfwriaeth sylfaenol. Yn yr achos hwnnw, gweithdrefn gymeradwyo'r Senedd fydd yn cael ei chymhwyso.

5. *A fydddech cystal â chadarnhau pa welliannau ym Memorandwm Rhif 4 sydd wedi'u trafod yn Nhŷ'r Arglwyddi a chanlyniad y drafodaeth honno;*

Ystyriwyd yr holl welliannau ym Memorandwm Rhif 4 yn ystod Cyfnod Adrodd Tŷ'r Arglwyddi ddydd Mercher 28 Ionawr.

Pasiwyd pob gwelliant ar wahân i Welliant 120. Roedd y gwelliant hwn yn cynnig ehangu'r meini prawf o dan Gymal 31 ar gyfer rhoi caniatâd gan awdurdod lleol i blant penodol gael eu symud o'r ysgol, i gynnwys plant sy'n destun cynllun amddiffyn plant o fewn y 5 mlynedd diwethaf. Ni basiwyd y gwelliant oherwydd ei fod wedi'i ddisodli gan Welliant anllywodraethol 121A, a gyflwynwyd gan y Farwnes Barran, Gweinidog Addysg yr Wrthblaid Geidwadol yn Nhŷ'r Arglwyddi.

Mae Gwelliant 121A yn cynnig ehangu cwrpas y mecanwaith cydsynio o 5 mlynedd i blant sydd erioed wedi bod yn destun ymholiadau neu orchymyn adran 47 neu adran 31, a phob plentyn sy'n cael ei ystyried yn 'blentyn mewn angen' o dan adran 17 o Ddeddf Plant 1989.

Mae cytuno i'r gwelliant anllywodraethol yn sbarduno Rheol Sefydlog 29 ac mae'n ddarostyngedig i gydsyniad deddfwriaethol. Fodd bynnag, mae'r gwelliant fel y'i drafftwyd yn gymwys i Gymru yn rhannol yn unig. Mae hyn oherwydd nad yw adran 17 o Ddeddf Plant 1989 yn gymwys i Gymru. Mae'r ddarpariaeth gyfatebol wedi'i chynnwys yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Fel gwelliant anllywodraethol y cytunwyd arno, bydd y ddarpariaeth hon yn cael ei chwmpasu gan Reol Sefydlog 29. Rwy'n ymwybodol nad yw'r safbwynt ar y gwelliant yn derfynol a bydd angen newidiadau drafftio fan lleiaf.

Mae fy swyddogion yn ymgysylltu'n agos â'r Adran Addysg mewn perthynas â'r gwelliant anllywodraethol ac i gyflwyno safbwynt Llywodraeth Cymru a'r goblygiadau posibl i Gymru. Byddaf yn ymgorffori'r safbwynt terfynol ar y ddarpariaeth hon yn y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol Atodol sydd ar ddod ac rwyf wedi annog Llywodraeth y DU i gyflwyno unrhyw welliannau cyn gynted â phosibl er mwyn sicrhau bod y Senedd yn gallu eu hystyried cyn y ddadl ynghylch cydsyniad deddfwriaethol. Bydd hyn yn sicrhau bod y Senedd yn gallu ystyried fersiwn fwy terfynol o'r Bil ac o bosibl yn osgoi'r angen i osod sawl Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol ar yr un gwelliant.

6. *Mewn perthynas ag unrhyw welliannau i'r Bil sydd i fod yn destun pumed memorandwm, a allwch chi sicrhau bod y memorandwm hwnnw yn nodi a fydd gwelliannau o'r fath wedi cael eu trafod cyn y ddadl ar y cynnig cydsyniad ar 3 Mawrth 2026? Os na fyddant, a allwch chi egluro beth mae hyn yn ei olygu o ran ceisio cydsyniad y Senedd ar eu cyfer?*

Fel y nodwyd o dan fy ymateb i Gwestiwn 1, cyflwynwyd dau welliant sy'n gymwys i Gymru ddydd Iau 5 Chwefror a chytunwyd arnynt yn y Trydydd Darlleniad ddydd Llun 9 Chwefror. Mae'r rhain yn ymwneud ag ychwanegu 'gofalwyr ifanc' yn yr wybodaeth sydd i'w chynnwys am blant nad ydynt mewn cofrestrau ysgolion, a'r weithdrefn ar gyfer y rheoliadau y cyfeirir atynt o dan Welliant 125. Efallai y bydd gwelliant pellach hefyd mewn perthynas â'r darpariaethau gofal cymdeithasol. Bydd pob gwelliant yn cael ei gynnwys mewn Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol Atodol pellach, ynghyd â'r gwelliant anllywodraethol y cyfeirir ato uchod.

O ystyried y gwelliannau arfaethedig uchod, ac er mwyn sicrhau y gellir gosod ac ystyried Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol Atodol pellach cyn y ddadl, rwyf wedi symud dyddiad y ddadl i 17 Mawrth. Bydd hyn yn galluogi'r Senedd i ystyried fersiwn fwy terfynol o'r Bil.

Hoffwn ddiolch i chi a'r Pwyllgor am eich gwaith ar y Bil hyd yn hyn.

Yn gywir

Lynne Neagle AS/MS

Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg
Cabinet Secretary for Education